Skolinspektionen

Beslut

2015-06-17

Dnr 43-2014:8224

Norra Västmanlands utbildningsförbund, NVU

Beslut för gymnasieskola med yrkes- och introduktionsprogram

efter prioriterad tillsyn i NVU, Brinellskolan 2

belägen i Fagersta kommun

Skolinspektionen
Box 23069, 104 35 Stockholm

Tillsyn i NVU, Brinellskolan 2

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Norra Västmanlands utbildningsförbund, NVU under våren 2015. NVU, Brinellskolan 2 besöktes av Skolinspektionen den 6 och 7 maj 2015.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskapsresultat

Av Skolverkets nationella statistik för läsåret 2013/14 framgår inte andelen elever som tagit sin gymnasieexamen inom tre år. Enligt Skolverkets nationella statistik var den genomsnittliga betygspoängen vid skolan 12,6 för de elever som avslutade sin utbildning våren 2014. Motsvarande betygspoäng för riket var 13,9. Uppgift om andelen elever med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier saknas i statistiken.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Ingen brist konstaterad	
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Föreläggande	2015-10-15
3. Arbetsplatsförlagt lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram (om yrkesprogram och/eller introduktionsprogram finns vid skolenheten)	Föreläggande	2015-10-15
4. Bedömning och betygssättning	Ingen brist konstaterad	
5. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist konstaterad	
6. Förutsättningar för lärande och trygghet	Ingen brist konstaterad	
7. Styrning och utveckling av verksamheten	Föreläggande	2015-10-15

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det arbetsområde som granskats. Skolinspektionens bedömningar och datum för när huvudmannen senast ska ha åtgärdat bristerna anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Brinellskolan 2 inom Norra Västmanlands utbildningsförbund (NVU) visar brister gällande det särskilda stödet till eleverna, tillgången till utbildningsplatser för arbetsplatsförlagt lärande och gällande det systematiska kvalitetsarbetet.

Det framgår av tillsynen att alla elever som har behov av särskilt stöd inte ges sådant stöd. Av de elevvårdsprotokoll som skrivs i stället för åtgärdsprogram

framgår inte heller tydligt vilka stödåtgärder som behöver sättas in, vilket gör det svårt att följa upp och utvärdera åtgärderna.

Vidare saknar fordons- och transportprogrammet utbildningsplatser för det arbetsplatsförlagda lärandet, vilket gör att eleverna inte får arbetsplatsförlagt lärande i den omfattning som de har rätt till.

Skolan visar också brister gällande det systematiska kvalitetsarbetet. Uppföljning och analys av utbildningen genomförs i samtal och diskussioner i lärargrupperna och tillsammans med rektorn, men skolans samlade resultat dokumenteras inte. En dokumenterad, systematisk och långsiktig utveckling av utbildningen utifrån en analys av skolans hela resultat saknas därför. Detta gör att det inte är möjligt att följa skolans kvalitetsarbete över tid och se effekterna av ett utvecklingsarbete.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Norra Västmanlands utbildningsförbund, NVU att senast den 15 oktober 2015 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer ska anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Detta avser också samtliga ämnen som eleven läser, det vill säga såväl gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen. Det kan också omfatta undervisning som är förlagd till arbetsplats (APL). Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser.

Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Norra Västmanlands utbildningsförbund, NVU inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8 § skollagen)
- Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ges eleven sådant stöd. (3 kap. 8–9 §§ skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)
- När det gäller särskilt stöd följs insatta åtgärder upp och utvärderas. (3 kap. 9 § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

Se till att ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleverna ska ha möjlighet att uppnå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.

Se till att de elever som är i behov av särskilt stöd ges sådant stöd och att de insatta åtgärderna dokumenteras i ett åtgärdsprogram, som följs upp och utvärderas.

Motivering till bedömning av brist

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov, uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Vidare ska en elev ges särskilt stöd om en utredning visar att han eller hon är i behov av det. Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas.

I intervjun med Skolinspektionen säger rektorn att läraren slår larm till rektorn om en elev har särskilda behov. *"Kan det lösas i klassrummet så gör man det i första hand. Om det inte går så kallar vi till en elevvårdskonferens"*. Beträffande åtgärdsprogram säger rektorn: *"Vi skriver ett protokoll från elevvårdskonferensen, men inte direkt ett åtgärdsprogram"*. De elevvårdsprotokoll som Skolinspektionen har tagit del av innehåller ofta endast allmän information om elevens svårigheter och om de åtgärder som ska vidtas. Exempel på formuleringar i protokollen är: *"... sätta sig ner med alla sina lärare för att få en klar uppfattning om vad som behövs i respektive betygskriterium", "... förskjuta kurser till hösten", "... ska arbeta för att ligga i nivå i kurserna", "... ska tänka på sin attityd i klassrummet"*. Det finns inte heller specifika uppgifter i elevvårdsprotokollen om uppföljningen av de insatser som genomförts. Rektorn säger om uppföljningen: *"Om det är ett moment i matematiken som eleven behöver arbeta med så kan vi följa upp det genom resultatet i det nationella provet. En elevvårdskonferens visar vilka ämnen som eleven har svårigheter med men om eleven har allmänna behov blir det svårt att se vad som ska åtgärdas. Man ser inte vilka de specifika svårigheterna är och då går det inte att följa upp. Det är en svaghet."*

När det gäller tillgången till särskilt stöd säger en elev vid elevintervjun att det kan vara svårt för läraren att hinna hjälpa alla elever: *"Man kan få vänta en hel lektion på hjälp"*. En annan elev berättar om sina problem med dyslexi: *"Jag har inte haft något åtgärdsprogram vad jag kan minnas men jag skulle ha behövt mera hjälp än den jag fått"*.

Tillgången till särskilt stöd tas också upp av specialpedagogerna. Vid Skolinspektionens intervju med elevhälsans representanter säger de att de har så mycket ordinarie undervisning i sina egna ämnen svenska, engelska och matematik att de inte hinner med sitt uppdrag som specialpedagoger. I sin ordinarie undervisning kan de också stöta på elever som de bedömer skulle ha behövt särskilt stöd tidigare i sin gymnasieutbildning, med vars behov inte uppmärksammats: *"Vi specialpedagoger tappar bort många elever, eftersom vi har så mycket undervisning. Förut hade vi koll på alla nya ettor. Nu tar vi inte upp alla elever på elevvårdskonferenserna."* Vidare säger de: *"Vi borde informera bättre om skillnaden mellan extra anpassningar och särskilt stöd. Lärarna anpassar säkert i klassrummet med begreppen är inte helt klara för alla lärare och de skriver inte ner vad de gör."*

Beträffande uppföljningen av särskilt stöd säger en representant för lärarna vid Skolinspektionens intervju: *"Det finns uppföljning, men det finns inte kontinuitet i den. I vissa fall finns ingen uppföljning alls. Det är mentorn som förväntas ta ansvar, men egentligen är det rektorns ansvar att följa uppåtgärdsprogrammen – det finns en osäkerhet om detta."* Vidare kan det finnas brister i kommunikationen mellan mentorn och lärarna när det gäller uppföljning och utvärdering av de åtgärder som satts in: *"Kopplingen mellan mentorn och den undervisande läraren saknas. Vi skickar ut en F-varning och lyfter upp problemet och alla inblandade får information, även föräldrarna. Åtgärder vidtas men återkopplingen saknas. Vi undrar – vad hände och vad görs?"*

Skolinspektionen bedömer att alla elever som har behov av särskilt stöd inte får sådant stöd. Utredningen visar att lärarna tycker att det är otydligt när de ska anmäla att en elev har behov av särskilt stöd. Detta bekräftas av specialpedagogerna som uppfattar att det finns elever vars behov av särskilt stöd aldrig utreds trots att de skulle behöva sådana åtgärder. Skolans rutiner för uppföljning av särskilt stöd är också oklara för lärarna. De elevvårdsprotokoll som används i stället för åtgärdsprogram inte tydliga, vilket medför att det råder osäkerhet om vilka stödåtgärder som eleverna behöver och hur uppföljningen av det särskilda stödet ska göras. Exempelvis skrivs att en elev ska arbeta för att ligga i nivå i kurserna eller att en elev ska tänka på sin attityd i klassrummet. Detta ger inte tillräcklig ledning i vilka stödåtgärder som ska sättas in. Den samlade bedömningen är därför att Brinellskolan 2 brister när det gäller att erbjuda särskilt stöd till de elever som har behov av det, samt när det gäller att följa upp och utvärdera det särskilda stödet.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Brinellskolan 2 inom Norra Västmanlands utbildningsförbund (NVU) inte uppfyller de krav som följer av de författningar som gäller för verksamheten,

finns skäl att förelägga skolan att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Arbetsplatsförlagt lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram (om yrkesprogram och/eller introduktionsprogram finns vid skolenheten)

Skolan ska se till att elever på yrkesprogram får den utbildning de har rätt till avseende arbetsplatsförlagt lärande (APL) och möjlighet att nå grundläggande behörighet. APL är en central del i all yrkesutbildning, då denna ska bidra till att eleven utvecklar såväl yrkeskunskaper som en yrkesidentitet. För elever som läser i huvudsak skolförlagd utbildning ska APL motsvara minst 15 veckor av den samlade utbildningstiden och för elever som är lärlingar ska APL motsvara minst 50 % av utbildningen. Skolan ska ha kvalitetssäkrat arbetsplatsen så att eleven har reell möjlighet att nå de kunskaper som eleven är avsedd att uppnå på arbetsplatsen, exempelvis att skolan avtalat med arbetsplatsen om vilka delar av det centrala innehållet på en eller flera kurser som ska behandlas. Skolan ska också följa upp att så sker. Handledaren är en central aktör, och behöver förutom kunskaper inom yrket också ha kunskaper om de mål som eleven ska uppnå och bedömas gentemot så att eleverna får adekvata arbetsuppgifter utifrån detta.

Att eleverna ges möjlighet till fortsatta studier på högskolenivå är en central rättssäkerhetsfråga. Det är dock inte tillräckligt att eleverna ges en teoretisk möjlighet att uppnå grundläggande behörighet utan skolan bör också göra det praktiskt möjligt för eleverna, ex. genom att undvika schemakrockar.

För introduktionsprogrammen finns inga nationellt fastställda programstrukturer eller examensmål, utan utbildningen ska utformas så att eleven förbereds för vidare studier eller etablering på arbetsmarknaden. Ett centralt instrument i denna planering är elevens individuella studieplan. Eleven ska, utifrån sina behov, få en utbildning som uppfyller introduktionsprogrammets syfte så att elevens mål med utbildningen kan uppnås.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Norra Västmanlands utbildningsförbund, NVU inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Eleverna på yrkesprogrammen får arbetsplatsförlagt lärande under ledning av handledare, som har nödvändiga kunskaper och erfarenheter för uppdraget och som även i övrigt bedöms vara lämplig. (16 kap. 11 och 16 §§ skollagen; 4 kap. 12 -14 §§ gymnasieförordningen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

Se till att eleverna på fordons- och transportprogrammet ges arbetsplatsförlagt lärande i den omfattning som de har rätt till.

Motivering till bedömning av brist

Enligt skollagen ska ett yrkesprogram innehålla arbetsplatsförlagt lärande. Detta ska enligt gymnasieförordningen förekomma på alla yrkesprogram i minst 15 veckor. Huvudmannen ansvarar för att skaffa platser för det arbetsplatsförlagda lärandet och att detta uppfyller de krav som finns för utbildningen. Rektorn beslutar om hela eller delar av kurser ska förläggas till arbetsplatser och om hur fördelningen över läsåren ska göras. Om arbetsplatsförlagt lärande inte kan erbjudas på ett yrkesprogram i gymnasieskolan eller ett nationellt program i gymnasiesärskolan, får utbildningen anordnas bara om:
1. planerade platser för arbetsplatsförlagt lärande inte kan tillhandahållas på grund av omständigheter som huvudmannen inte kan råda över, eller
2. utbildningen av säkerhetsskäl inte kan förläggas till en arbetsplats utanför skolan.

Det arbetsplatsförlagda lärandet ska i de fall som avses i första stycket bytas ut mot motsvarande utbildning förlagd till skolan. Innan huvudmannen för en gymnasieskola beslutar om detta ska huvudmannen samråda med programrådet. Om utbildning har skolförlagts på grund av vad som sägs i första stycket 1, ska huvudmannen vidta de åtgärder som behövs för att utbildningen så snart som möjligt ska förläggas till en arbetsplats. För en elev som deltar i arbetsplatsförlagt lärande ska det utses en handledare på arbetsplatsen. Som handledare får bara den anlitas som har nödvändiga kunskaper och erfarenheter för uppdraget och som i övrigt bedöms vara lämplig.

Enligt rektorn har skolan överenskommelser med olika företag inom fordonsbranschen som tar emot eleverna på fordons- och transportprogrammet för det arbetsplatsförlagda lärandet. Rektorn säger dock att skolans lärare inte är nöjda med möjligheten att erbjuda arbetsplatsförlagt lärande, eftersom de uttrycker att platserna är för få för att alla elever ska kunna få tillräcklig tid på arbetsplatserna.

Vid Skolinspektionens intervju med lärarna säger fordonsprogrammets representant att programmet har svårt med det arbetsplatsförlagda lärandet. Han säger att skolan har för många elever för de platser de har till sitt förfogande: *"Det beror på att introduktionsprogrammet också ska ha APL och det är svårt att få*

branschen engagerad och erbjuda flera platser", säger han och fortsätter: *"Det finns inte heller någon koppling mellan APL-platser och igångsättande av kurser. Huvudmannen startar kurser utan att veta om det finns arbetsplatser för eleverna, så vi får inget stöd med APL."*

En elev säger vid elevintervjun: *"Jag har bara varit ut en vecka. Vi fick tjata oss till det själva, fastän vi har rätt till det. Vi är två stycken som fixade vår egen praktikplats och det var ingen anknytning till någon kurs."*

På frågor om det arbetsplatsförlagda lärandet vid fordons- och transportprogrammet uppger huvudmannen att det har varit svårt att arrangera det arbetsplatsförlagda lärandet då det har varit en stor grupp elever på både introduktionsprogrammen och yrkesprogrammet som ska få sitt förstahandsval. Alla elever får därmed inte tillräckligt med APL. Huvudmannen uppger vidare att det av olika orsaker inte har funnits tillräckligt med APL-platser.

Skolinspektionen bedömer att alla elever på skolans fordons- och transportprogram inte får arbetsplatsförlagt lärande i den omfattning de har rätt till. Utredningen visar att det saknas ett tillräckligt antal arbetsplatser för att det arbetsplatsförlagda lärandet ska kunna omfatta minst de 15 veckor som är skollagens krav. Skolinspektionen bedömer vidare att de två undantag som enligt skollagen godkänns för att utbildningen ska kunna anordnas utan arbetsplatsförlagt lärande inte är relevanta vad gäller fordons- och transportprogrammet vid Brinellskolan 2.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Brinellskolan 2 inom Norra Västmanlands utbildningsförbund (NVU) inte uppfyller de krav som följer av de författningar som gäller för verksamheten, finns skäl att förelägga skolan att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Analysen ska omfatta hela utbildningen och inte avgränsas till exempelvis resultat enbart i gymnasiegemensamma ämnen utan ska också omfatta uppföljning av resultat i fördjupningsämnen, från lärande som sker på arbetsplats (APL) och undervisning på introduktionsprogram. Förbättringsåtgärder kan exempelvis vara att personalen ges

kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Norra Västmanlands utbildningsförbund, NVU inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4–6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

Se till att skolenhetens resultat följs upp och analyseras och att nödvändiga utvecklingsåtgärder beslutas, planeras och genomförs utifrån analysen, samt att detta arbete dokumenteras.

Motivering till bedömning av brist

Enligt skollagen är det rektorns ansvar att se till att det på skolenhetsnivå bedrivs ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen och att detta arbete dokumenteras. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

Enligt Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete (SKOLFS 2012:98) innebär systematiskt och kontinuerligt att arbetet ska bedrivas strukturerat och uthålligt med fokus på en långsiktig utveckling. Varje skolenhet måste därför hitta sina former och rutiner för kvalitetsarbetet. Utgångspunkten är alltid densamma, att identifiera utvecklingsområden för ökad måluppfyllelse i

förhållande till de nationella målen. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Rektorn säger vid intervjun med Skolinspektionen att han följer upp och utvärderar utbildningen tillsammans med lärarna och programlagen: *"Jag skriver ut betygen och går igenom dem. Därefter delar jag ut dem till lärarna. Betygen diskuteras i programlagen tillsammans med rektorn. Vi ser då vilka förbättringar som kan behövas. Lärarna tänker sedan vidare på hur de ska arbeta i sitt eget ämne"*. Enligt rektorn gör lärarna en analys av sina behov, men det saknas dokumentation av denna. Någon analys på skolnivå som kan ligga till grund för övergripande utvecklingsområden för utbildningen görs inte.

Bristerna i analys och dokumentation av lärarnas idéer om utvecklingsbehov bekräftas i Skolinspektionens intervju med representanter för lärarna. De intervjuade lärarna säger att de har sammanställningar av elevernas utbildningsresultat och reflekterar över dem, men detta stannar i lärargruppen och lyfts inte vidare till rektorn. *"Det bedrivs ett kvalitetsarbete i programlagen men det följs inte upp på rektorsnivå"*, säger en av lärarna. I samband med de lektionsbesök som Skolinspektionen genomfört och vid intervjun med lärarna har dessa också framfört idéer om kompetensutveckling som skulle kunna bidra till en utveckling av utbildningen. En lärare säger med anledning av ett sådant förslag: *"Nu saknas ett kvalitetsarbete med analyser och därför kommer inte sådana idéer fram och ingenting följs upp."*

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i det systematiska kvalitetsarbetet på skolan. Uppföljning och analys av utbildningen genomförs i huvudsak i samtal och diskussioner i lärargrupperna och tillsammans med rektorn utifrån en dokumenterad sammanställning av kunskapsresultaten på kurs- och programlagsnivå. Däremot saknas en sammanställning av skolans hela resultat och en analys och utvärdering av denna. Vissa utvecklingsåtgärder beslutas, dokumenteras och genomförs, men kopplingen till en analys av vad som påverkar och orsakar resultaten är svag. Den systematiska och långsiktiga utvecklingen av utbildningen, utifrån en analys av skolans samlade resultat saknas. därmed.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Brinellskolan 2 inom Norra Västmanlands utbildningsförbund (NVU) inte uppfyller de krav som följer av de författningar som gäller för verksamheten, finns skäl att förelägga skolan att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Övriga arbetsområden

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de examensmål som gäller för det nationella program som eleven läser. Undervisningen ska utformas och genomföras så att alla elever, såväl på nationella program som på introduktionsprogram, ges möjligheter att nå samtliga kunskapskrav inom de ämnen som eleven läser, det vill säga såväl i gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen.

I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper, intressen och lärstilar och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Detta avser samtliga ämnen som eleven läser, det vill säga såväl gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen.

Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. I

de fall eleven har haft hela eller delar av kurser förlagda till arbetsplats (APL) ska bedömning av detta ingå i den samlande bedömningen.

Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Det kan därmed också avse miljöer utanför skolan men som ingår i skolans verksamhet, exempelvis på arbetsplats (APL). Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav inom dessa arbetsområden.

På Skolinspektionens vägnar

Sara Rising
Beslutsfattare

Kerstin Ekenberg
Föredragande

Bilagor
Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om NVU, Brinellskolan 2

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvartagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för.

Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om NVU, Brinellskolan 2

Brinellskolan 2 drivs av Norra Västmanlands utbildningsförbund (NVU), där kommunerna Fagersta, Norberg och Skinnskatteberg ingår. Skolan har sin verksamhet i Brinellskolan i Fagersta kommun. Vid tiden för tillsynen hade skolan 306 elever, fördelade på bygg- och anläggningsprogrammet (50 elever), ekonomiprogrammet (99 elever), fordons- och transportprogrammet (25 elever) och samhällsvetenskapsprogrammet (65 elever). Vid skolan finns också introduktionsprogram (67 elever).